

279290

FAMILIA

FÓIE BELETRISTICA SI SOCIALA

423

ILUSTRATA

TOTODATA

SI ORGANUL PUBLICATIUNILOR „SOCIETATII PENTRU FOND DE TEATRU ROMAN.“

~~Biblioteca soc. „Petru Maior“~~

~~Nr. chrez. 132~~

~~Nr. grup. 8 132~~

PROPRIETAR, REDACTOR ȘI EDITOR:

IOSIF VULCAN.

ANUL XXIII. — 1887.

Bibl. Univ. Cluj.
259.1040

Sibiu
1.437

CUPRINSUL.

I.

Portrete și ilustrațiuni.

	Pag.
1. Statua lui Tudor Vladimirescu	1
2. Prometeu lănțuit	17
3. Idealul artistului	29
4. Bazar in Constantinopol	37
5. Dați-mi un ban	49
6. Contele Beust	61
7. Familia sântă	73
8. O frumsețe spaniolă	89
9. Iubirea mamei	101
10. O tiroleasă	109
11. George Mocsonyi de Foen . Babes V.	121
12. De ziua numelui	137
13. Cristos in grădina Gethsemani	149
14. Pe gânduri	161
15. Ioan Popasu	169
16. Emmaus	185
17. Primăvera	197
18. Scrinciobul	209
19. Bismarck și familia sa	221
20. Archiduceșă, Elisabeta	229
21. Livada 'n munți	245
22. Florea orientului	257
23. Pietatea	265
24. Cocheta	277
25. Logodire la Nozairiani	293
26. Secerătorea	301
27. Cântecul lui	317
28. M'a zdăriat pisica	329
29. Suferința	337
30. Buchetiera	349
31. Moșul și nepoții	365
32. Dolorosa	377
33. Șerpe in erbă	389
34. Suferințe tantalice	401
35. Timoteu Cipariu	409
36. Cerbi	421
37. Tămna	437
38. Modă	449
39. Feciură din Nazaret	461
40. Un episod din evul de mijloc	473
41. Clevete prospete	485
42. Micul ostaș	497
43. Fata cărciumarului	509
44. Trifu Șepețian	517
45. Lecțiuni de cânt	533
46. La patul bolnavului	545
47. Poetul Milton dictază fetei sale	557
48. Sfîncsul	569
49. Silvestru Morariu Andreevici	577
50. Mama	593
51. Mica împăciuitoare	605
52. Măriora	617

II.

Poesii.

	Pag.
V. Alecsandri: Legenda sfințirei bisericeii dela	
Curtea-de-Arges	25
> Urarea Peleşului	541
> Balada Peleşului	565
> Podul	601
Theochar Alexi: Clopotul	63
> Epigramă	339
P. I. Bradescu: Lament	195
Ion dela Buceci: Tintarul	133
Nicolae Capșa: Chitara	278
Ioan P. Coman: Pe cer o stea	364
P. Dulfu: La sfârșitul anului 1886	49
Al. Candiano-Popescu: Unei domnișore	361
> Cugetări	385
M. Eminescu: De ce nu-mi vii	75
> Kamadeva	328
Gr. H. Grădeanu: Cuibul iubirii	193
Petru V. Grigoriu: Dnei Aristița Manolescu	87
> La o dómna	172
> De ce?	217
> Urare	253
> Omnia vanitas	350
Costachi Konaki: Ce este nurul	553
G. I. Lazariu: Scumpei mele Aurelia	111
Elena Lupan: Stați adese	150
> Eu te-am iubit	219
> De-am simțit	242
V. B. Munteșescu: Cădeți fulgișori	40
> S'au dus	145
> Te-am vedut	338
> Merg paserile	422
> Un dor	457
Veronica Micle: La un portret	289
> S'a strins	363
> Că astăzi	399
Don Padil: Este cer seu nu e	524
M. Pompiliu: Cocostercul rob (Arany)	325
Matilda Poni: Cântec	37
Traian H. Pop: Memoriile mele, după Leopardi	3
> Amintire	110
> Tristeța după mēsa mea	207
> La melancolie	254
> Suferinței	315
> Sonet	375
> Picură din somn	423
> Din neguri reci	506
> Lasă plopii	555
> Melancolie	591
N. Pruncu: Furtuna intre munți	241
Ioan N. Roman: Uită toțe!	122
Carol Scrob: Numai tu	397
> Gheorghie al Flōrei	433

	Pag.
<i>Carol Scrob</i> : Refren metalic	470
<i>Smara</i> : Ghiocelul	183
» Vreu tăcerea	184
» Lui X	304
» Pe sub séră	352
» Lângă riu	387
» Desgust	413
» Lila și Florin	493
» Cernelei mele	543
<i>Al. I. Șontu</i> : Nu știu ce	50
» Strofe	99
<i>Th. M. Stoenescu</i> : Secolul	230
<i>Lucretia Suciu</i> : Cade frunța	14
» Lăsat-am	97
» Lilianul și fluturul	157
» Ca frunța	205
» Și decă	266
» Că tot aceeaș	313
» Ce vrei	373
» Tu me 'ntrebi	445
» Intre morminți	518
» Ochii albaștri	579
<i>Al. Vlăduță</i> : Ce fericiți am fi împreună	302
» Respuns lui Don Padil	529
» Iertare	613
<i>Iosif Vulcan</i> : La mărtea lui Timoteu Cipariu	410

II. a Poesii populare.

<i>Stefan B.</i> : Doine și hore dela Năsăud 164, 187, 199, 211, 224, 247, 259	259
» Mândra înșelată, baladă	268
» Horean și sora sa, baladă	282
» Soră și frate, baladă	291
» Feciorul remas, baladă	306
<i>G. Candrea</i> : Doine din Ardeal	394
<i>Ioan Căndea</i> : Doine de pe Olt	355, 463, 476
<i>Florian Danciu</i> : Poesii populare din Sătmar 8, 19, 30, 44, 56	56
» Doine din Maramureș	283, 294
<i>Ion Dologa</i> : Doine și hore din Ardeal 67, 80, 92, 103, 115, 139, 151	92
» Căntece haiducești din Ardeal	403
	416 426, 439, 450
<i>Ed. Dioghenide</i> : Poesii populare din Moldova 367, 382	382
<i>Margineanul</i> : Petrea și Măcinica, baladă	15
<i>Laura Veturia Mureșan</i> : Doine din Solnoc-Doboca 307, 319, 330, 343	343
<i>Simeon Tamaș</i> : Poesii de pela Ascileul-mare 499, 522, 547, 559, 570, 582, 594, 604	499

III.

Novele, schițe, povești și călătorii.

<i>Theochar Alexi</i> : Asă a fost să fie, novelă	350
<i>L. Anzengruber</i> : Sub zăpadă, novelă	603
<i>I. G. Barițiu</i> : Pugacew, episod de L. du Bois	254
<i>N. A. Bogdan</i> : Din tainele iubirii, comedie localisată	195
» 75.000 franci, comedie localisată	339
» Ah! măritați-me, comedie localisată	378
<i>M. S. Danila</i> : Copila 'namorată	115
<i>Constanța de Dunca-Schiau</i> : Oglinda pocită, basm	296
<i>A. Dumas fiul</i> : Denisa, piesă în 4 acte, trad. de Dumitru Stăncescu	53
<i>I. D. Mica</i> viorea, alegorie	163
<i>S. Gârbea</i> : Arlanarisi, poveste	193
<i>V. Grozescu</i> : Unspredece luni în Orient, impresiuni	4
<i>V. Ispirescu</i> : Ilena Simidișana, basm	313
» Dina dinelor, basm	482
» Tantal, Ambrosie, Nectar	505
<i>Averchiu Macovei</i> : Visul unei regine, episod istoric	7

	Pag.
<i>Averchiu Macovei</i> : Prima serată, studiu din viață	266
<i>S. Fl. Marian</i> : Poiana Negrii, legendă	459
» Stefan voda și turcii, legendă	506
<i>V. Nora</i> : Eros, schiță	14
» Fără credință, novelă	62
» Suvenir, schiță	278
<i>Al. I. Odobescu</i> : Jupân Rânică Vulpoiul, basm local	589
<i>Virgil Oniț</i> : Praf și cenușă, novelă	397
<i>Don Padil</i> : Pentru totdeauna, novelă	302
<i>I. C. Pantu</i> : Orbul din Chiriac, impresiuni	614
<i>I. V. Pașcan</i> : Femeia bună, novelă	50
» După frunța de vii, novelă	205
<i>M. Pompiliu</i> : Scrisóre dela oraș	38
<i>Traian H. Pop</i> : Nebun pentru nebun, novelă	170
<i>Rachilde</i> : O lovitură de pumnal	580
<i>Iosif Roman</i> : Suveneri dulci-dureróse	578
<i>Ioan Russu</i> : Apus de sóre, novelă	217
» Numai o sărutare, nov.	241
» Omul neînsemnat, nov. după Bret Harte	616
<i>Ioan al lui G. Sbiereu</i> : Voinicul florilor, poveste	279
<i>Smara</i> : Tudorel, novelă	470
» Baba Hira, novelă	579
<i>Dumitru Teleor</i> : Fără slujbă, schiță	493
<i>Dela Vrancea</i> : Nóptea	1
» Lene	488
<i>Iosif Vulcan</i> : Stefan cel tinér, tragedie, fragment	481
» Când am voit să fiu deputat	541
<i>August Wolf</i> : Stéua frumuseței, nov.	292
<i>Emile Zola</i> : O călătorie de plăcere	447

IV.

Literatură, critică, estetică, artă.

<i>Amicul</i> : Dșóra Elena Florian, studiile sale mușicale	356
<i>V. Babeș</i> : Din filosofia vieții	13
» Profesiile din vechime și știința modernă	616
<i>N. A. Bogdan</i> : Metoda de a vorbi și recită bine	6, 13
<i>Ar. Densușian</i> : O mușă cenuserésă <i>Budai Deleanu</i>	484
<i>Gh. Ghibănescu</i> : Literatura populară	259
<i>Averchiu Macovei</i> : Paradisul pierdut și reafiat	475
<i>At. M. Marienescu</i> : Baschii, studiu limbistic comparativ	450
<i>Ioan Russu</i> : Esposiția pictorului Grigorescu	260
<i>Iosif Vulcan</i> : Corurile noastre vocale	477

V.

Istorie, instrucțiune, igienă, științe naturale.

<i>Demetriu Boghiun</i> : Gimnastica inimei și cura de teren	316
<i>T. Bulcu</i> : Peșterea archiducelui Iosif	244
<i>Ioan Cornea</i> : O escursiune	175
<i>Dr. G. Crainicean</i> : Difteria	80
» Tusa măgărăscă	199
<i>A. Dinga</i> : Mănilor cu șese degete	91
» Misiunea științelor naturale în epoca noastră	198
» Influența zilei și a nopții asupra organismului	269
» Setea	425
» Tendința indiviđilor de a se dirigiá	475
<i>F. Ouele roșii</i>	165
» Spiritismul în Englitera	354
» Fumul de tutun	355
» Gâtul și înrígirea lui	582
<i>V. Grozescu</i> : Istoria Romănilor dela Mureșul-de-jos	363
<i>R. L. Vacile</i> de lapte	438
<i>Averchiu Macovei</i> : Comprimarea	148
» Originea și ființa nihilismului	306

	Pag.
<i>Averchiu Macovei</i> : Istoria trei celor din Venetia	364
<i>Medicus</i> : Alămăie in loc de chină	282
<i>V. N.</i> Cronică științifică	272
<i>T. Pinter</i> : Educațiunea femeilor romane	113
» Din viața unor bărbați mari	342
<i>A. P.</i> O vânătoare de elefanți	235
<i>Ioan Russu</i> : Despre caracter in genere	544
<i>R.</i> Educațiunea femeilor la Chinezii	44
» Efectele rosmarinului	247

VI.

Viața socială.

a) articoli.

<i>Theochar Alexi</i> : Flăoarea reginei	140
<i>Aurora</i> : Concertul din Sibiu	237
<i>N. A. Bogdan</i> : Amintiri glumețe din teatru	188
<i>Eliu Cristea</i> : Prosit!	393
<i>G. Candrea</i> : De ce nu ne nsurăm	42
<i>Florian Danciu</i> : Imbrăcăminteaa femeilor	127
» Mișcarea copului	210
<i>M. S. Danila</i> : In bal	68
<i>P. Dufu</i> : Câmpulung, Rucăr, Dimbovicioră	417
<i>A. Dinga</i> : Cronică genovesă 116, 308, 368, 562, 585	
<i>Cornelia Emilian</i> : O cugetare asupra sôrței femeii	270
» Fapte de ale omului	436
<i>F.</i> Din lumea femeilor	212
» Darurile de serbători	607
<i>C. G.</i> Școala de fete din sibiu	331
<i>V. Grozescu</i> : O călătorie la codru	464
<i>Iasiensis</i> : De-a curmezișul țerii româneșci	383
<i>Cornelia R. Lup</i> : O vizită la bunica	151
» O istorie de Pașci	187
» O căsătorie curiosă	258
<i>Averchiu Macovei</i> : Plăceri negative	415
» Crușarea	427
<i>Nor</i> : Scrisore din Viena	20
<i>Dionisiu O. Olinescu</i> : Balul »Iunimei« in Cernăuți	58
» » O excursiune a »Iunimei« din Cernăuți	285
» Moștenitorul de tron Rudolf in Bucovina	334

Pag.

Pag.

<i>Dionisiu O. Olinescu</i> : Scrisori din Bucovina 561, 572, 596	
<i>P. R.</i> Nunta la diverse popore	295
<i>I. R.</i> Dșora Elena Florian	104
<i>Valeriu Russu</i> : Cronică vienesă 9, 178, 188, 200, 273, 284, 537, 573, 584	
<i>A. U. Șor</i> : Din viața de Bucureșci 45, 57, 84, 93, 104, 128, 140, 152, 176, 501, 512, 524, 535, 548, 560, 571, 583, 595, 606, 619	
<i>Iosif Vulcan</i> : Suveniri din Banat	500

b) Corespundinte.

<i>Beclean</i> : Balul din 17 iulie	333
<i>Biserica-alba</i> : Séra de Săn-Văstiu	31
<i>Blaș</i> : Bal	68
<i>Boboci</i> : Băi in România	404
<i>Borsec</i> : Dela băi	395
<i>Buzias</i> : Scrisore de seson	344
<i>Mehadia</i> : Scrisore de seson Băile Herculane	320
<i>Selagiu</i> : Balul reuniunii femeilor romane	418
<i>Sinaia</i> : Sesonul	344
<i>Stina de-vale</i> : Sesonul	556
<i>Tusnad</i> : Dela băi	395
<i>Vulcana</i> : Băi in România	368

VII.

Institute de cultură.

1. Sesiunea generală din 1887 a Academiei Române 117, 129, 141, 153, 165, 190	
2. Adunarea asociațiunii din Bucovina	248
3. Societatea pentru fond de teatru român :	
a) Convocarea și programa adunării din Oravița	418
b) Discursul prezidențial al lui Iosif Vulcan	440
c) Raportul comitetului	441
d) » cassarului	441
e) Discursul adunării din Oravița	451
f) Processele verbale ale adunării	453
g) Raport despre rezultatul material al adunării din Oravița 608, 620	
Afară de aceste, mai in fiecare numer, cugetări, glume, noutăți, literare, artistice și sociale, modă, din țără și din stăinetate, ghicituri de tot felul și altele.	

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
4 ianuarie st. v.
16 ianuarie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 1.

A N U L XXIII.
1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.; pe 1/4
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Nóptea.

— Din memoriile Trubadurului. —

Atât de revășite, de resturnate, de zăpăcite și de mototolite sînt cărțile, scaunele, caetele de note, țolele și hainele vechi, în odaie, încât ai pute crede, că toate din pregiurul meu, însufletindu-se, s'au îmbetat, s'au dăntuit până când au căzut leșinate unele pe mesă, altele pe pat, alte spânzurate în pironele cuerului, și câteva în mijlocul căsii. Numai praful galben și gros care înfășură odaia c'o pojghiță neintreruptă, dovedește în ce liniște de cimitir se odihnesc toate lucrurile, între tavanul cu grinzi negre și cărămizile reci depe jos.

«E' moină. Streșinile picură sfredelind încet și așane zăpada albă și lucioasă. În depărtare abia s'aud cocoșii vestind mezul nopții. Sgomot trecător și trist. Tăcerea ș-a încheiat erăș odihna sa, ca și cum ar pregăti lumii o liniște eternă. Dór povestea streșinilor se mai aude cari indrugă atîta melancolie în acelaș «pic! pic! pic!» lipicios, môle și metalic. În gura sobii câteva lemne au pîlpăit, s'au incins, au crepat, s'au indoit, au cădut, s'au sfărâmat, și n'au mai ramas decît o grămăduce de jaratic pe d'asupra căreia tresare câte-odată ca o vâpae slabă și albastrie. Cărbunii se închid și se deschid, ca niște ochi de aur, sub cămașa lor de serum galbenu.

«Nóptea scurtază vederea, imbrobodind ochii cu adâncul intunerecului; nóptea urechile aud creerul, îl ascultă, îl pîndesc și amestecă, nu știu în ce parte a omului, ceea ce-i spune capul cu bătăile regulate ale inimii.

«Nóptea, sôrbe sgomotul nesuferit al trăsurilor, ocările dobitocești ale ômenilor, convorbirile lor indifereente, rele, copilărești, veninoase, și adôrme sufletele chinute ale ambițioșilor, amuțeșce gura flécurilor ș-atâtor oratori cari s'asemênă unii cu coțofenile ce-ți împlé urechile, alții mai serioși la glas, cu morile odorogite, alții mai artiști, cu un studiu fără căpétîu cîntat pe un clarinet vechiu.

«Nóptea, nu mai veđi salutările întepate ale ômenilor mari, nici moțăitul prefăcut al cocónelor; nu mai simți nici acele stringeri de mîna cari te-ar vinde pe doi lei, p'o vorbă de spirit, p'o mulțămire personală d'o clipă; nu mai auđi nici acele banale:

- Ce mai faci?
- Un' te duci?
- De când nu te-am veđut.
- Da, ai slăbit.
- Știi că ești mai bine.

MODELUL STATUEI LUI TUDOR VLADIMIRESCU,
făcut de sculptorul *Jolnai-Marian*,
pentru orașul Craiova.

— Cu ce te mai ocupi?

«Ș-apoi încep nesfârșitele povețe, că «omul trebuie să fie mai altfel.» «Să nu pue tot la inimă.» «Fiecare trăește pentru el.» «Așa e lumea, cine pôte s'o întorcă din cale-i? Tu ori eu?»

Și să ai răbdare s'ascuți: Toțmai cei coptoroșiți de viții îți vorbesc de cinste; toțmai cel cu șira spinării din belciuge îți declamă despre meritul caracterelor. Și teorii, cetite pe coperta cărților espuse pela librării, îți fac toțmai cei cari de n'ar ceti varietățile și șcirile țilei de prin gazete, ar uită de sigur, să cetescă.

«Stomacul a răsnit o țî intrégă, gura a clevetit, piciorlele au purtat greutatea trupului, mánile au bănănit, luându-se după gură, creerul s'a ars pentru niște idei vagi, ușurele, neguróse, ca o lampă cu gaz prost care face fum mult și puțină lumină: veđi bine, dar, că după lupta zădarnică a țilei, nóptea e o binefacere, o odihnă indiferentă și dreptă pentru furnicaul lumii. Nóptea in dreptatea ei neindurată adórne viēța și coborând-o mai jos de bestie, o reduce in starea liniștită a petrilor.

«Nópte a fost la inceput, și măritându-se dreptatea tihnită a materiei cu patima mișcării născocite de vecinicia vremii, a plázmut brutalitatea și ne-neodihna viēții. Și donna s'a despiciat in doue: țiuă, comandă fierberea mișcării, nóptea, plutește d'asupra tuturor intunecimea liniștită.

«Intrégă lume e colțorată, aspră, mărginită in contururile ei limpedi ca niște linii de oțel, de care adese-ori țî-i frică să te apropii de tēmă d'a nu te răni. Când sórele se scobóră și cade la apus, ómenii și dobitócele par' că sânt nehotăríte in pielea și vestimintele lor. Turlă bisericeii se apropie de cer, se face una cu cenușul colvilțirului nemărginit și adănc. In giurul lucrurilor se întinde o apă incăisă, și când birue intunecul colțurile și liniile bētoșe ale formelor se toșe: intrégă țire țî se deștēptă in minte in stare de inchipuire, și ideile cu trup pe care nu-l poți pipăi, deși nu sânt alt ceva decât lumea in care te invētești, totuș ele sânt blānde, moi, alunecóse, frumoșe, sincere, armonióse și plutesc, fără durere și fără șgomot, intr'un haos neturburat al minții. Da, pentrucă inchipuirea a smuls naturei, prin acele idei, numai masea lucrurilor, numai conturul și colórea, ér nu și ceea ce este turnat in acest contur și sub acēsta colóre.

«Acum, la gura sobii, in mijlocul nóptii, la slabele clipiri ale carbunilor somnoroși, imi trāese adevērata mea viēță. La lumina sórelui, lașitatea, cruțimea, prostia, lacomia și minciunile ómenilor, me fac să cred că-mi mistui viēța intr'un vis nelericit. Acum, in intunecere, mi-apare o realitate vie, inchipuri cu mult mai frumoșe, mai fermecătóre și mai blānde. Grădinile in florite, aleele verđi și stuțóse, apele cari se mlădie și curg in albiile lor, paserile cari se cērtă voios și in țelurite glasuri, ómenii cari se mișcă ușurel, fără șgomot, fără țintă și chipuri deslușite, — tóte câte mi se desfășură in depărtarea gândului, — sânt muiate in niște colóri străveđii și licărítóre, — plutesc intr'o musică nepomenit de dulce, — și se rotesc intr'o mișcare atât de móle, încat stradele lungi, drepte, cari se afundă in depărtare, par' că sânt așternute cu catifea.

«Am lungit pe mēsa mea, in șir, doue păpuși cu rochiile invólte. Măne e anul nou. Ce bine o să le pară fetițelor pentru cari sânt pregătite. Ce ușor și ce eltin poți să imprăștii bucuria in capetele acestor păpuși vii și nebunatiche și mai tărđiu cât se munceșce omul pentru a-și deșiră viēța in neliniște, in mahnire și in scepticism. Brul vanității ș-al prostiei pe căți nu inghite mai nainte de vreme!

«Măne, par' că le vēd, când le-oi strigă, arătându-le păpușile, cum o să sară de bucurie in giurul meu, cum o să bată din miclele lor palme. Cu ce ochi mici, vii și nesațioși n'or să privescă aceste păpuși cu ochi rotunđi și sticloși ca de mort care n'a trāit. S'apropie de mine, cu pērul lor creț, blond, ușurel, ca un fum revērsat pe spetele lor fragede. Intind mánile cu degetele resfirate, inghit incetinel: ochii nu le sânt d'ajuns, ar voi să inghiță porțelanul sticlos care a furat forma omului. Si eu le sārut pe fiecare, căci își plēcă așa de drăguț obrazii rumeni, și-mi spun atâtea mângăeri, și se resfată in atâtea veselie, încat doreșce ca acest sārutat să remāie vecinic pe fruntea nevinovăției ș-a frumuseții. Mai presus de un copil frumoș, care priveșce cu ochi veseli, care se mlădie sub mângăerile nóstre, care te simte fără a te înțelege, nici un geniu, nimic n'a putut creă, fie pe pânză, fie in pētră fie prin cuvinte.

«Dar e așa de cald in casă, așa de liniștit in adăncul nóptii, așa de bine sânt turnat pe scăunelul dela gura sobii. Mi-i cald. Me șimț pré mult. Ochii când mi se invētesc in orbita lor fără să me vēdă eu țî vēd pe ei triști, nemulțămiiți, turburi puțin, bolnavi puțin, calđi și muiati in umedela lor obiēnuită.

«Tresar decă me ating, și nu e nimeni in casă; decă ar cădē vr'o carte depe mēsă, mi-ar face reu; resufflarea mi-i repede, deșă și neliniștită: i aud strecurarea in odaia adormită: pré o aud: e tare, e șgomotóșă: par' că vueseșce apa la școocul morii. Pré m'am gândit. Creerul pré mi se deștēptă. Mi se pare că vēd păpușile că se mișcă. E o părere. Le vēd, dar sânt lungite pe spate cu rochițele lor invólte, străveđii, albe, albastre și rāsuri. Am inchis ochii: mi-i silă să me școl depe scaun; spatele mi se plēcă la pārete: atâte inchipuri, cu ómenii, cu apele, cu copiii lor ș'au oprit din mers: șubul care se invērtia și-mi desfășură nenumeratele aparințe, a adormit in osia sa. Ce delicat și fără de veste liniștea dimpregiur mi se strecóră in creer, par' c'ar fi un fum care imi infășe ideile. S'a dus colórea aspectelor, tóte imi apar in minte cenuși, alburii: nu sânt decât forme de aer cu linii geometrice impregiur, dar niște linii subțiri, ideale, cari se clătina, se amestecă, se due, și se sting intr'un nimic fără hotar.

Oh! lăsați-me! nu ve mișcați! Sūnteți atât de frumoșe! atât de blānde! Atât de asemene voue inșive! Doue raze n'ar semēnă mai mult intre ele! Nu ve mișcați: mi-i frică ca voi să nu dispăreți și eu să nu me deștept. Tu, care ești atât de albă la chip și la vestiminte, ai cărei ochi sânt atât de senini și de albastri, par' c'ar fi doi stropi, din albastrul mărilor, și pe care te vēd, te simț și nu te pot apropia de atâte ori in visele mele, spune-mi cine sūnteți și câtă vreme a trecut d'adinēuri până acum?

— O vecinicie intr'o clipă. Tot atâtea vreme cât trebuie să trecă dela un nimic fără formă până la un nimic cu formă.

«Și ingenunchiānd inaintea mea, me cuprinșe in brațele ei calde.

— Ochii ței me sorb, imi fac și reu și bine; gura ta subțire și ca un arc de mărgear, imi aprinde atâtea polta d'a te sārută, pērul țeu ca un fum de aur imi atrage capul: aș voi să plāng de plăcere in bucelele tale curate și strălucítóre. Acum n'aș mai voi ca lumea să fie o idee. Unde țî-i trupul pe care-l vēd și nu-l poți simți? El e alb ca marmura și móle și dulce ca puful, dar numai pentru ochi. Cine ești? Și de ce nu te simț? Ești in brațele mele și totuș ești departe. Privirea ta caută in sus, mi-atinge fruntea și goneșce in nemărginirea sferei albastre care ne ameteșce ochii.

«Oh! și se școlă de lângă mine. Eu am sārutat

aerul și tot aerul am strâns în brațele mele. Și ce trup rotund, mlădios și perfect nu s'ascunde sub cutele vestimentului ei môle și alb.

— Tu pari o iluzie care me ametește cu farmecele ei și me secă la inimă cu depărtarea ei! Și suriți așa de cinstit, așa de cald și așa de puțin omeșce la cuvintele mele. Îți pare bine că Ț-am dis pe numele care ți se cuvine. Țu tu cealaltă, aproape tot atât de frumoasă, pari cu mult mai bună decât surora ta. Mângăie-me tu, căci iluzia e rece și se depărtează. Tu simți poți mai bine cât adânc gol și fără fund mi-a deschis în inima mea. Tote comorile lumii nu Țar umplu în lipsa ei.

«Și cea d'adoua se mișcă ușurel în vestimentul ei mai albastru și mai străvediu decât cerul. Ah! căldura acesteia e mai omenosă și mai pătrunzătoare. Ce nobil s-a razimat cotele pe genunchii mei. De chipul ei îți poți apropia mai mult buzele tale. I simt inima; sunt fericit că-i bate și încă tot așa de puternic ca și a mea.

— Ochii tei au o față pe care o mai ved și în lumea în care trăesc; gura ta dulce e de carne pe care o poți gusta fără să te sature; brațele tale me strâng mai apăsător; te simt în mine; me pătrunzi; me farmeci; me aprinzi fără a me obosi; tu de sigur că ești a mea; și simt că dela începutul lumii m'am înclinat Ție.

— Da, da, pe umerii mei te poți razimă; mâna mea o poți strânge; glasul meu îl vei înțelege; și decă lumea nu Ț-o turbură visul, vei trăi și te vei stinge legănat pe brațele mele cari odihnesc; lacrimile tale vor fi șterse cu buzele mele cari usucă; grigile tale vor fi risipite cu privirile mele cari inseninază.

«Cine, Dómnne, s'ar fi putut opri d'a nu o sărută o vecinicie întregă? Și buzele mele au tresărit la căldura vie a obrazilor ei rumeni, și totă ființa mea s'a îmbetat d'o fericire neînchipuită până ađi când mi-am trecut mâinile pe după gâtul ei rotund, alb și rumen ca o flóre de măr, dulce și mirositor ca un fagure de miere albă.

— N'o să me părăsești tu nici odată, iubita mea?

— Nici odată?

— N'o să me uți?

— Nici odată?

— N'o să me înșeli?

— Nici odată.

— N'o să me urești?

— Când m'oi părăsi.

— N'o să-Ți pleci obrazii tei altuia?

— Eu mor odată cu tine.

— Cine va perî înteu?

— Amândoi odată, și totuș eu înteu, și tu aproape odată cu mine.

— Și morți, cum vom dormi?

— În acelaș coșciug, sub aceeaș pleopă de plumb.

— Și cine ne va plânge?

— Nimeni, afară de greeri.

— Și ce monument ne va ridică, potrivit cu frumșeȚa și bunătatea ta?

— O cruce fără nume, incunjurată de petrariul care își va zdrelî degetele între dalta și ciocanul cu cari o va ciopli.

— Și nimic n'o să mai ađim din lumea în care am trăit o viață atât de sfântă?

— Nimic, afară de ocările ómenilor.

«M'am sculat în picioare. Eram incins de mijlocul ei. Și ea eră mai mare și mai voinică decât mine. M'am lăsat pe peptul ei. Bătea încă. Imi eră spaimă să nu inceteze. Ah! ce căldură blajină. Ce mlădiere dumnezească de trup. Ce mângăieri copilărești și fericite. Ce glas pacinic și armonios!

— Aș vré să mor, iubita mea, fără să știu, în

brațele tale, de spaimă d'a nu te perde, d'a nu mi te stinge ca un vis fericit când vine, nefericit când se duce.

«Și ea imi neteđi delicat pėrul, câteva lacrimi ferbinți imi picară pe obrazi și me arseră ca niște schinte; își deschise puțintel gura, își topi totă căldura și dulcėȚa buzelor ei într'ale mele.

Când își ridică capul, ochii erau podidiți de lacrimi; fața-i eră galbenă ca cėra; trupul i tremurá, și uitându-se lung și adânc la mine, se depărta; când se apropia de luă pe sora ei de mână care inmărmurise cu ochii în sus.

— Și tu te duci, strigai eu, și tu me înșeli, și tu vrei să me lași singur esilat printre ómeni? Și tu mi-ai descoperit fericirea îmbrătoșărilor tale, o singură clipă, numai pentru ca să o plâng cu mai multă amărăciune viața întregă?

— Vino cu mine, — imi respuse ea, ștergėndu-și lacrimile, — eu sânt speranța ta.

«Cu câtă lăcomie m'am repeđit, tot cu atăta durere m'am trezit intins pe cărămiđile reci și tari. Lumina Țilei imi argintuise odaia. Zăpada albă se vedea prin gėmuri perdėndu-se în depărtaare. Streșinele picurau într'una. Visasem.

«M'am sculat de jos. Eram cu cele doue păpuși în mână. Una cu rochie albă, cealaltă cu rochie albastră. Depe obrazii uneia i se ștersese rumenul pe buzele mele.

«Am pășit pragul tindei, ingănând c'o amărăciune liniștită:

— Atunci speranța și iluziile mele s'or isbândi, când vor inviá aceste doue păpuși!

Dela Vrancea.

Memoriile mele.

(După Leopardi.)

I.

! stea cu blănde raze, colo din înălțime,
Eu n'am cređut nici cândva, că 'n nopte-asă târđiu
Să mai vorbim de-a vieții necasuri; și 'n mulțime
De chinuri sdrobotóre să me mai aflî viu.
Din gėmul ros de Țile din asta căscioră,
In care sânt ascunse a nóstre amintiri,
Să-Ți mai privesc splendórea și raza ta ușoră,
Să vėrs atăte lacrimi de negre presimțiri!
Idei și câte visuri nebune și străine
A tale blănde raze în mine au născut,
Când depărtat de lume, în noptile senine,
Pe pağıștea cea môle plângėnd am petrecut.
Și ochii stinși în lacrimi erau Țintiți spre ceruri
Și vėntul soț durerii prin cypri plângėtor,
Umblá pribėg să cerce a vóstre dulci misteruri,
O! stele ce în suflet vėrsași atăta dor.

.....
Ah! cum pe-aripi sėlbatici sburau poftetele mele,
Vėdėnd oceanul pacinic pe valuri legănat,
Și 'n tainica-i oglindă mai mici și ușurele,
Grăbind la țėrmi de aur în sbor neimitat.
Atunci în lumi de basme trecea a mea gândire,
P'aripa fantasiei eu lumea 'ncungiaram,
De viitorul sarbed de jalnica-mi finire
De viața-mi osėndită, eu nici că mai visam.
Nici n'am șciut că omul ori viața cum se trece
Ș-acest pustiu în care me vėd că sânt acum,
Eu l'aș fi dat mai bine de-atuncia morții rece,
Sfėrșind mai cu grăbire abia sfėrșitul drum.

Acum trăesc aicia ascuns ș-abiă 'n vieță
Trăesc fiind acuș lemnit între lemniți,
Ah! buzele-mi se uscă și ochii-mi in tristéță
Mi se cufund in capu-mi, de lacrimi năbușiți.
Desprețuese tot omul, căci tineréța-mi sbóră,
Căci fama morții rece loveșce 'n gémul meu,
Repus de mii de gânduri . . . dureri ce me dobóră,
Sub manta nopții negre geménd pășese mercu.

II.

Un clopot bate jalnic in vechia mănăstire,
Ér vântul trist al serii cu sunetu-i s'a pus
Să-mi readuc' aminte de mórta fericire,
Să-mi spună că plăcerea p'aripa lui s'a dus.
Ah! sunet, tu ce-odată in nopțile de veră
Erai a mea plăcere, când singur te-ascultam,
Trimite-ți încă'odată a ta șoptă ușoră
Pe 'ntréga vecinicie să m'ai și să te am.
Căci tot ce este 'n giuru-mi și tot ce vėd ah! este
O tainică simțire o șoptă de fiori,
»Trecutul« naie spartă-i . . . imi pare o poveste.
Satiricul «Eram.» ađi strigă «mori» . . . «să mori!»

III.

Colo portul ce arde in raze suridėnde,
Colo un șir de ziduri de vécuri ce sustau,
Ținutul ce se 'mbracă in manta nopții blănde,
O! câtă bucurie odată-mi causau,
Când singur stam cu ele copil fiind eu încă,
Când vieță ș-a ei rele eu nu le-am cunoscut,
In iernă și in veră, in ăi ori nópte-adăncă,
O! câtă mângăiere voi câmpuri mi-ați făcut.
Și lumea durerósă, și sórtea mea nedrėptă
Atunci părea-mi zimbinde o! dulce Dumneđu,
Gândind că ăile d'aur pe mine me așteptă
Și că 'n esternă pace va fi sufletul meu.

IV.

Speranță. o! speranță, fecióră 'nșelătóre,
In periodul vieții de tine am vorbit,
Și 'n curgerea cea iute a vremii schimbătóre
Eu numai pentru tine trăesc și am trăit.
Idei, simțiri, ilusii, se pot schimbă in mine.
Memoria ta inse cu n'o mai pot uită,
Onóre și renume sânt umbre; . . . și ruine
Se vor preface tóte când n'oi mai resullá!
Sânt părăsit și vieță mi-i intunerec mare.
Ér sórtea puțin póte d'acuma a-mi răpi.
Dar totuș dus pe gânduri și pe dureri amare,
Gândind la voi speranțe, eu pot a mai trăi.
O! voi memorii blănde a tineretii mele,
Cari peste vieța-mi tristă priviți adese-ori,
Ce mi-a remas, imi spuneți? decât grópa de jale.
Decăt să-mi ducă vântul țerina cătră nori.
Simțesc cum inimióra in peptu-mi se zdrobeșce,
De doue ori mai bine doresc mórtea s'ó vėd,
Ah! négra suferință pe sufletul meu creșce
Și 'n zare depărtată finitul mi-l prevėd.
Ér decă firul vieții asupra-mi se va rumpe
Și patrie străină-mi va fi acest pământ,
Pe buzele-mi reci, false, voi amintiri mult scumpe
Sburave-ți după mine in recele mormėnt.
Trecutul și prezentul se vor grupă in mine
Și se va stinge 'n peptu-mi suspinul gemetor,
Ah! lumea va să-mi fugă, mi-or fi tóte străine.
Când eu in nullămire voi rėde-atunci că mor.

V.

Adese-ori ședut-am la margini de vultóre,
Privind cum saltă malul cu urletu-i neban;
Adese-ori cercat-am cum poți și cum se móre,
Și 'n tot locul speranța mi-a fost un prietin bun.

Dar astădi când etatea și bóla imi arată
A morții tip de cėră, ce-i palid și uscat,
Plâng după tineréța de rele alungată
Și după draga-i flóre ce 'ngrab' s'a scuturat.

In nopți d'amărăciune viegliez pe patu-mi rece
Și la lumina lampei imi iau lira cãntând,
In jalnice accente vieța care trece
Și pulsul abiă bate și-abiă mai am v' un gând.
A ăilelor curs reped cu șgomotul profund,
Pe nori de grele patimi pe négră vijelie
Sub pėtra mormentală durerile m'afund.

VI

Nerină, ah! Nerină, au nu tot despre tine
Vorbeșce-aicia totul?! Și nu trăești ș-acum,
In dulcile-mi memorii?! O! vino ér la mine,
Să ne luăm o cale și să plecăm pe-un drum!
Dar vai! Tu nu ești! unde ai dispărut din lume,
Căt nici o urnă măcar nu pot a-ți mai aflá;
Când vântul printre cypri șopteșce d'al teu nume,
Nerină, ah! Nerină, cu morții m'aș tot da.
Feréstra ta de unde la razele cuvėnt,
Imi îngănai in taină un fericit evėnt,
Stă singură, pustie . . . ér lacrimile mele
Se vėrs tânguitóre pe stântul teu mormėnt,
Deja e gata totul! . . . vieța ta-i ascunsă
Și sufletu-ți de ánger in ceruri a sburat.
Cu tine bucuria vieții mele-i dusă,
Te voi urmá Nerină, chiar ađi de mi-a fi dat.

Traian H. Pop.

Unspredece luni in Orient.

(Schită de călătorie.)

Ge-i ca dorul de călătorie? când acesta se preface in estas și estasul in bóla? Privim apoi și paseri sburătóre, cocori inșirați in marș de drum lung sburând inspre Orient. Da, să mergem cu rândunelele și să vinim cu barzele. Ce fericire, ce vindecare pentru un suflet sdrobotit, a uită un trecut de urgie și a te renașce, este călătoria.

In fine soși și dumneđeescul mai cu șóptele de zefiri, cu cântul prin codri și cu câmpile de un colorit verde ce invie lumea la vieță. Plecai. O! plecai să străbat Orientul, apoi cu gândul ca acolo să vėd «Teoria lui Róslér» de Xenopol; pe «Daco-Tracii» lui Hunfalvi; pe «Cimmerii și Agatirzii» lui Tocilescu; pe «Mirmidonii» lui Hașdeu; pe «Schitii și Geții» nepeptenați a lui Ovid; pe «Bessii din Besarabia» lui Odobescu și la Tomi să mănăne bucăfi de vin din Tristele lui Ovid.

Éra imposibil a-mi pune stavilă acestui dor indreptătit. Imi deviai imposibil a trăi și a sférși o vieță fără cunoșcință, o teorie fără esperință, a studiá istoria scrisă in termini poetici (minciuni între patru păreți;) da, ardeam de dorul acela să vėd locurile acele unde atăta amar de popóre au făcut istoria lor, unde au fost légănul atător némuri. Că, me credeți, iubiți cetitori, ore-când in copilărie pe când cetisem pe Maior, pe Șincai și Bălcescu, eram pėtruns in suflet și rărunchi de slănta aceea convingere: că sânt român. Dar acum de când cu atăta amar de somități istorice, ómeni academici, trebuie să ve mărturisesc, că ăeu am perdut firul adevėrului istoric: că ore mai sântem noi románi, séu ne-am methamorfosat in Agatirzi, séu Mirmidoni séu cu probalitatea lui Hunfalvi in Tataro-Geo-Traco-Bulgaro-Valach-

Rumuno compozițiune dospită în Orient? Vai de mine și sărăcuța de istorie a părinților mei!

Me 'ntristasem, me pusesem pe gânduri amarnice, că toate popoarele globului posed istoria lor sigură, numai noi românii a trebuit să ne compunem, să ne dospim prin un șir de vecuri din niște Orangutani în «Valacho-Rumuni boierilor,» după ce am emigrat din pădurile seculare ale Indiei pe drumul suteran aflat de Hunderfer,

O istorie atât de șchiată, să nu te ducă ore la desperare? și să nu te facă să-ți umpli desagi de merinde și să pleci, ca să afli de urmele și de țera aceea, unde va trebui să fie laboratorul acela, unde Orangutanii s'au prefăcut în Rumuni.

Nu sînt istoric de profesiune; dar după priceperea mea profană, ați reu fac pe istorici aceia cari scriu istoria, combinând și criticând între foi și patru păreți, și nu merg acolo unde au trăit și trăesc popoarele, și acolo studiind limba și nărvurile, istoria și hrisovele, monumentele și tradițiunile, vor și atunci să declare urbi et orbe adevărul.

I.

Eră o ți frumoasă de mai, frumoasă ca țera părinților mei, când plecai de a face drumul acesta lung. Trenul traversă cu o repezițiune locurile cele frumoase ale Bănățului și mărturisesc, că abia avusesem orecari cunoștințe, că patria mea e atât de slabă de locuri de numiri. Acesta străinătate când și prin cine a intrat în viața poporului român, nu pot să aflu, numai așa: că ori Dacii au fost un popor slav (bulgari,) ori după retragerea romanilor sub Aurelian Bulgarii au ocupat locurile aceste pe cari le-a slavizat cu desăvîșire. Dar să fie ori și cum, nu sînt românești: Izvin, Recea, Sustra (dac.) Topolăveț, Belint, Govăjdia, Jablania, Cârpa, Teregova, Kornea-Linpcova, Bela-reca, Kriciova, Zorlenț, Ohaba, Tirnova, Rușava multe o! pré multe!

Frumoase locuri are Timișana, e pré plăcută și bogată țera părinților mei. Dela Tisa până la Timișora cu șesurile întinse unde se fac grânele cele mai căutate, de unde intră Europa își probează și umple grânarele sale. O bogăție imensă se află pe aceste late șesuri. Mărturisesc despre acesta bogăție satele și orașele locuitorilor mare parte Svabi aduși și colonizați aici de Leopold, Maria Teresia și Iosif, imperați ai Austriei. Când veți aceste sate străine aduse la o cultură atât de considerabilă, provădate cu toate recerintele unei culturi moderne, și le comparați cu satele noastre românești-frățușci, îți vine să meditezi asupra naturii conservativ molatic al poporului român.

Dela Timișora până la Caransebeș se schimbă terenul. Intimpini niște deluri acoperite cu păduri seculare, printre cari ici colo se zăresc turnuri de biserici creștine și sate construite după un antic gust dela care nu s'au abătut zidarii și cioplitorii noștri, și despre cari un istoric mărturisește că: atari erau construite casele poporului roman în Italia (vechiu conservatism.) Printre aceste sate populațiunea e compactă și eschisiv română. Portul lor e pré frumos și caracteristic, și care te face să crezi, că numai un popor clasic și autohton poate să aibă un port atât de național ca portul poporului bănațan.

Mare parte din acest popor se ocupă cu agricultura, cu prăsierea vitelor, cu pomăritul, cu viticultura, cu oeritul și nu arare-ori îi ved străbătând țera în lat și curmeșis cu produsele lor cu pome, cu rachiri, cu oi și vite. Se numesc frățuși, pădureni, codreni, bufani, gugulani etc.

Să aibă acest popor o cultură și cunoștință mai practică și preoțimea și conducătorii lui să-i dea ținlică docilitatea spre a esură folosele produselor

sale, câtă avere și mândrie nu ar fi în stare să facă frățuțul nămului său!

Un reu apasă pe frățuțul nostru și ne pune în desperare, când ne convingem ținlic, că esistența acestui popor este periclitată cu desăvîșire. Mergi și cutrieri ținuturi întregi și generațiune nouă abia ali. Familii întregi stau gârbovite și nu posed prunci. Poți cutrieră strade întregi și abia vei află o umbră de copil. Sînt ani când în registrul nașcerilor nu se induce nici o naștere. Imi aduc aminte când eppul Mihályi a invitat preoțimea să relateze despre acest reu. Unul din preoții sei i trimise o buruienă ca corpus delicti dicend: Acesta este reul prin care femeile frățușce pregătesc estirperea poporului român. Este acesta mai mult decât un reu, este o crimă oribilă de care trebuie să se intereseze ori ce suflet românesc, ca să facem pe cătrîntatele noastre mame române!

Trenul, după ce s'a obosit și el, la Caransebeș staționa nițel și putui să ved, că acesta capitală a graniței române sub conducerea militară a avut o cultură destul de considerabilă. Veți promenade, aleuri, drumuri pavate cu arbori și pomi sădiți. Află o cultură care dovedește eclatant, că absolutismul în regulele sale patriotice a putut și pôte să facă pe român un popor de ordine.

Granița română dela Caransebeș până la Orșova (Rușava) a fost modelul vitalității militarului român. Disciplina militară a prefăcut din el un popor moral și cu bărbăție. Căpitanul și trompeta este și a fost era cea mai nimerită pentru el. Ați libertățile au ruinat instituțiuni, drumuri, biserici și școli. Statutele organice ați nu înlocuiesc pe căpitanul pentru poporul din granița

Un domn căpitan în pensie, cu care avui onore a străbate aceste locuri, imi enară despre trecutul grănițerilor lapte de bărbăție cari numai mândrie ne pôte face; dar când acest domn se apropiă din ce în ce de curentul actual, me convinse cu intristare: că granița română se află în decadință. Și aevă privești cu gele a trecutului aședeminte în ruină și poporul încă trăește fără să se simță cum acele ale sale lucrări se prefac în movile de petrării.

Eră o nopțe neșă ca și iadul când trenul se urcă cu o repezițiune printre cei mai frumoși munți din lume. Trecem printre acești munți pe cari la zarea luminei scăpărată de fulgere din cremenea piscurilor, îi priviam în o panoramă poetică. Nori grei se neolăciau prin văile adânci și lăsau greutatea de ploe cu o alarmă de eugetai că un nou diluviu amenință păcătoșul de pământ.

În depărtare ne licăriau focuri aprinse la vetrele țeranului, pe cari le încungiurau părinți și băiați în ceresca lor fericire. Sînt sterile, sînt grele, sînt misere de tot aceste locuri: dar românii în acesta amară suferință nu părășesc pământul lăsat lui moștenire. Un atare popor ce se nutrește și cu poesia patriei sale nu emigrăză nici în seculul XIV nici în al XIX. Românul nu emigrăză. El face măestrie, necășește, își ia fluerul său și-și pașce caprele, le mulge și hrănește glôta sa, dar nu se duce din țera lui. Hunfalvi a spus un mare neadevăr. Da, ovreul și toți se duc la neșas din țera lor: dar Românul mai bine face la robe, lopeți, la seule de un bănuș și mănăncă mămăliguța lui și remăne la codru la porunca căpitanului său.

Nici odată n'am vedut o surprinsă mai plăcută decât atunci, când am vedut Cerna lui Ion Iorgovan. De o parte mărșă privești a munților cari se estind ca niște umbre gigante spre Orșova și Teregova, și de altă parte murmurul acestui riu care-ți redeșeptă un trecut ideal și șirul istoriei de grandioasă mărșă ce

s'a putut petrece aici, când divul cesare in fericirea lui a exclamat «Dacia felix!»

Fisionomia grănițerului la prima vedere îți dă o surprinsă curiosă, din pricina aceea, că el se abate cu totul de posele altor români. Ai cugetă că toți sînt de o mamă, robusti, mai mult uscați, bruni, cu fața lungăreță, oșele obrazului expresive și cu nasul coriolat ca la tôte popórele pelasge și etrusce. Sēmēnă mult cu Neapolitanii și cu cei dela Alba și Sulmono. Merită a le străbate satele și catunele lor, de unde un scrutător ar puté află multe cari ar face lumină despre limbă, origine și antică vîrtute militară. Sînt de convingerea aceea, că abia am puté află locuri mai neinfectate de străini, origine mai clară, că între munții ce au incăntat și pe legiunea XIV Flaviană.

Când ajunsesem la Orșova plin de iluziuni de cele ce vėdusem, aici in contrast de cele mai neașteptate me deșteptă. Un cãrd de vameși, de finanți, de gendarmi, cari de cari mai îngâmlați de uniforma lor incocoșată, imi puseră in disordine tot ce impachetasem cu atăta ordine, căutau ore-ce, nici eu singur nu șciu până ađi că vai de mine, ce? Me n'ristasem. In țera mea atăta arbitragiu, atăta suspitiie, atăta iregularitate vis-à-vis de un călător! Ce voi intimpină între popórele primitive, între bārboși de muscali, între mirmidoni și tătari?

Orșova cu mult veneratul nostru Andreevici in frunte îți dă să cunoști, că tot mai existe o rēmășiță de un trecut frumos și ađi din fața lui bētrănă, dar tineră de vīgórea bārbației, ne dă să credem, că dēnsul face in ori ce privință un ore ce, ce pe noi ne mândrește că-l avem pentru biserică și națiune. O schiță particulară asupra acestui oraș la granița Bănatului nu ar strică a se face, și din causă, că vai! ce puține cunóșce publicul despre istoricul interesant al acestui punct de mănecare atător mișcăminte istorice, petrecute pururea aici la vadul Orientului.

V. Grozescu.

(Va urmă.)

Metoda de a vorbi și recită bine.

V.

Accentul.

Inainte de a intră in analiza frazării, adevca a colorării unui șir de vorbe importante, pentru a le da relieful ce li se cuvine, ca să pótă produce efectul la care țintesc, vom vorbi mai întēiu despre accent.

Accentul e o apēsare de ton relativ mai mare ca de obicei, ce se intrebuinteză pentru unul sēu mai multe cuvinte dintr'o frază, spre a i se da adevēratul ințeles ce vorbitorul il are in intențiune.

O nouă frază trebuie să pórte totdeuna un nou interes pentru ascultător; accentul are misiunea de a coloră puternic acea noutate. Accentul arată cu precizie, care anume, e culmea noutății in fraza vorbită. Așă de es. când dicem:

Stefan cel Mare luptă d'a valma, ca ori care ostaș de rēnd...

Ce ni-ar puté interesă mai mult in acēsta frază? Numele lui Stefan cel Mare? nu, noi il șcim cu atât mai mult că trebuie să presupunem, că pentru a se ajunge la asemenea frază a trebuit să se mai vorbescă mult de Stefan; trebuie să ne intereseze prin urmare cuvintele: Luptă de-a valma...; acēsta e noutatea frazei acesteia; pe aceste cuvinte trebuie suită intonarea frazei, lāsând, cum am dice, mult mai in umbră, ori mai jos, afăt cuvintele Stefan cel Mare, despre cari s'a mai vorbit, cât și: ca ori care ostaș de rēnd, cari sūnt o indeplinire a ințelesului de-a valma.

Dēcă vorbitorul ar voi să accentueze cuvintele: Stefan cel Mare, ar resultă imediat, că idea de a luptă de-a valma nu mai e nouă, că s'a mai vorbit de lupte de-a valma, și că, cel ce vorbește vré să ințelegă de es. că nu X, nu Y, nu Z, ci Stefan cel Mare este cel ce luptă de-a valma... etc.

Vedeți ce tranșiie mare de idei, tranșiie fundamentală pot dice, se face prin schimbarea accentului unei fraze.

Un alt exemplu in fraza următoare:

Eu me duc in țirg să cumpēr carne.

Incercați a pune accentul pe ori care alt cuvēt, afară de carne. (care este motivul pentru care tôte celelalte cuvinte se inșiră, căci de carne are cineva nevoie, ér nu de a merge in țirg.) și veți vedé, că ințelesul frazei se schilodește. De veți pune accentul pe duc, s'ar păré că a vorbit cineva mai inainte, care n'a voit să se ducă; de veți accentuă pe: in țirg, se va păré că un altul cineva ar fi propus să mērgă in alt loc pentru cumpērarea carnei; de veți accentuă pe: cumpēr, atunci va reeși, că s'a vorbit mai inainte de a se luă in alt mod, nu de a se cumpēră, și vorbitorul pare a dice că: preferă să cumpere.

Tot așă in versurile dice de Cesar cătră Brutus (din «Mórtea lui Cesar.» de Voltaire):

... Roma cere tirănie!

Diua 'n care-i șci acēsta, in curēnd are să vie.

Adevēratul accent, in semistihul întēiu, trebuie să lovescă pe cuvētul: tirănie; prin acēsta Cesar justifică, că: nu cu blāndeță, nici cu vorbe dulci, se póte el purtă cu Roma, care astădi a făcut abus de libertatea ei, ci că trebuie să intrebuinteze: tirănia! Dēcă, din contră, vocea ar lāsă accentul să lovescă asupra cuvētului: Roma, ințelesul se schimbă cu totul, și reese: că Roma intr'adevēr ar cere tirănia, numai pentru bunul ei plac, ér nu că Cesar ar voi să i-o aplice.

A șci cineva să aplice la locul seu accentul, e una din cele mai mari calități a vorbirii; căci, cum am đis, aplicarea falsă distruge mai in totdeuna ințelesul unei vorbiri.

Și totuș asemenea greșeli neiertate se intēnesc la mulți; acei tineri mai ales, cari din intēmplare studieză cu profesori germani, sufer mai in genere de greșela aplicării accentului, de óră-ce germanii, avēnd un cu totul altfel de mod de construcțiune a frazelor lor, intrebuinteză accentul la inceputul unei fraze, pe când la noi, din contră, rare-ori, sēu mai nici decum nu se intrebuinteză accentuarea la inceput, ci de preferință la mijloc, și mai cu deosebire la stērșitul unei vorbe.

Acă câteva exemple de intonațiuni greșite, credem, că póte să apere, mai ales pe tineri, de a nu comite intonațiuni defectuóse, din pricina relei accentuări; de es.:

Câmpia e verde și inflorită.

Ađi, sórele lucește, mai voios decăt in totdeuna.

Copilul se jócă cu cățelușii!

Ridicarea tonului la cuvintele: Câmpia, Ađi, Copilul, e nu se póte mai defectuóasă; din potrivă, trebuie ca aceste cuvinte să fie ușor trecute in intonare, și să se accentueze, in fraza întēiu: verde și inflorită; in in a doua: mai voios; in a treia: cu cățelușii!

N. A. Bogdan.

Visul unei regine.

(Schiță istorică.)

Alexandru Marele întemeie cetatea Alexandria lângă mare, și puterea Egiptului decădă. Insaș statua lui Memnon, care salută în totă ziua pe deul sórelui, amuți în Dolin. Tebe devin o ruină și viața egiptenă se retrase la țermuri.

Pe timpul, la care reducem noi cetitorii noștri, în anul 48 înainte de nașcerea lui Christos, eră Alexandria culmea capitală a celorlalte cetăți, mijlocitorea negoțului și mișcării a trei părți ale lumii. Eră o cetate, cu care nu se putea mesură nici Roma, ce se atinge de splendorea și lucsul edificilor. O pădure de corăbii ornă ambele porturi. Aici se aușiau toate limbile popórelor lumii vechi, cari trăiau pe atunci din negoț. Aici se aflau filosofi, astronomi, matematici, aici produceau artiștii operele sale, aici se întruniă splendorea asiatică cu gustul estetic al Grecilor, și lucsul rafinat al Romanilor.

Sórele apunënd se apropiă de marginea pustului. Aprópe de confiniere arabice, nu departe de Pelusium, tábereză óstea egiptenă și lângă promontorul cassic, față în față cu densa, o altă putere armată. Pe această din urmă a strâns-o regina Egiptului, care, alungată din țeră, voiă să se mesure cu rebelii, cari au fost causat fuga ei.

Intr'un cort sub palmierii unei oase, zăcea lungită pe covóre Cleopatra fiica lui Ptolomeu Aulete, cea mai renumită femeie a anticității, atât prin frumuseța sa, cât și prin farmecul seu atrăgător. Regina încă n'a fost finit al 21 an al vieții sale și totuș a fost bântuit cele mai cumplite fortune viața sa.

Abiă de 11 ani a urmat ea tatălui seu la Roma, pe care Pa fost alungat o revoluție de palat din patria sa. Aici imploră acesta ajutorul protectorelui seu Pompeiu, și petrecu la el prin mai mulți ani, abusând de ospitalitatea acestuia. Și precând supuși rebelicii ai lui Aulete, ridicară pe Berenice, sora Cleopatrei, pe tronul regesc, învătă Cleopatra a cunoșce viața luscuroasă a nobililor Romani, și intrigele murdare, cu cari se luptă pe atunci ambiția după putere și aur.

Ptolomeu, un bărbat rafinat, aduse în fine pe Pompeiu până acolo, de-i acordă ajutorul cerut. Pompeiu trimise pe tinerul conducător de călăreți, Marc Aurel la Egipt. Vitejiei acestuia i succese a cuceri Egiptul, și Aulete își ocupă erăș tronul perdut. Neomenosul tată porunci să ucidă pe Berenice, logodi pe Cleopatra, după datina egiptic-macedonenă cu fratele ei mai tiner, și o denumi de succesóre pe tron.

Încă nu avea Cleopatra 18 ani, când muri tatăl seu. Deci se sui ea pe tron, ca soția fratelui și bărbatului titular Ptolomeu XII, care nu posedea încă deplin nouă ani. Dar nu peste mult fu erăș alungată printr'o revoluție de palat, invinovățindu-se că ar fi voit să ucidă pe fratele seu în favorul Romanilor.

Ambițiosul duce campestru Achila, care s'a fost ridicat în contra ei ca eritrop al bărbatului seu, tábără acuma la Pelusium, față în față cu óstea reginei fugare, pe care a fost strâns-o acesta din urmă pe confiniere arabice, pentru de a-și reocupa tronul.

Încă tot dubită Cleopatra a începe resbelul civil. A fost pėtrurs la ea fama, că Pompeiu, vechiul protector al tatălui seu, să fi fugit în Egipt, după ce a fost bătut de cătră Cesar la cetatea Pharsalus. Deci aștepta ea șciri mai sigure înainte de a se decide spre pași decisivi. Astăzi după ce a fost așteptat lung timp cu nerăbdare, le primi în fine.

Doze sclave negre petreceau lângă regina, făcëndu-i vėnt recoritor cu mēnunchie de pene de păun. Un vestmēt purpuriu țesut cu fire de aur se lipiă de membrele sale plastice. Pėrul frisat după

datina grecescă, purtă ca unic ornament șerpele uren de aur, semnul domnitórelor Egiptului. Pelita frumósei femei eră d'o colóre cafeniu roșetică, ca și când ar pică un reflex intunecat asupra aurului strălucitor, și pielea sa móle ca sametul luciă ca atlasul. Figura sa cu linii nobile se părea săpată în pėtră și proporțiunea măestră a membrelor sale se mai contemplă prin amabilitatea sa naturală, și ținuta și mișcările sale grațioșe. În totă aparința sa zăcea un simț egoistic, conșciut de iredibilitatea sa, și o superbie regescă, dară în ochii sei intunecați ardea o dorință terbinte, o ardóre reținută.

Sosirea solului așteptat trezi pe regină din meditările sale. Acesta i se aruncă la picioare, și-și făcu în genunchi raportul. El avu multe și mari lucruri de povestit. La sfatul eunuchului Pothinus, și a sofiștului Theodectes, care a fost dis: «că morții nu mușcă,» a conces Ptolomeu ducelui Achila să amăgescă pe fugarul Pompeiu pe uscat și să-l omóre.

Puține zile după aceea ajunse și Cesar, care il persecută pe Pompeiu în portul Alexandriei, și aici i trimiseră capul și inelul sigilar al lui Pompeiu. Ptolomeu cugetă prin acesta a-și îndetori pe Cesar. Dar cu tóte că Iuliu Cesar a lăsat mórtea lui Pompeiu neresbunată, totuș nici nu i-a picat în minte a recompensă pe Ptolomeu. El intră ca domn și stăpân în țera Faraonilor și provocă atât pe Ptolomeu, cât și pe Cleopatra a-și desfăce oștile și a așteptă decisiunea sa.

Apolodor Sicilianul, căci așa se numiă solul, istorisii mai departe, cum a vătēmă Cesar ambiția locuitorilor din Alexandria, căci a intrat în Alexandria numai cu o óste de 5000 de ómeni, ș-a dat un aer de imperator, pășindu-i înainte lictorii cu securile și vergile, a ocupat reședința familiei regesci a Lagiđilor, și se priveșce ca cuceritor.

«Regele Ptolomeu, fratele teu al doile și sora ta Arsinoe sũnt în puterea sa,» incheiă Apolodor referatul seu, «acesta il scuteșce de mânia poporului, inșe Achila va duce oștile sale în contra lui Cesar, decă te vei supune tu regină poruncii Cesarului, de a desfăce trupele, și a te supune hotăriri lui. Măne va sosi la tine porunca, căci solii se aliă deja pe drum.»

«Me chiamă Cesar la Alexandria?» întrebă regina, roșindu-se la față de mânia la cuvintele aceste.

«Nu, prin solii,» respunse Sicilianul șoptind încet.

«Fraiele și sora ta se tem de puterea spiritului teu și de frumuseța ta cuceritoare. Bărbatul teu a dat poruncă aspră, a închide înaintea ta porțile cetății, dar în lontrul seu arde Cesar de nerăbdare să te vedă. El a trimis solii în tóte părțile, ca să i se trimiță ajutor, căci ar fi perdut în cetatea asta mare, decă s'ar dechiară în public pentru tine. El trebuie să aștepte până-i vor vini trupele așteptate.»

«Atunci ar fi prė tardin să-mi ofere el ajutorul seu!» esclămă Cleopatra. «Regina Egiptului póte primi amiciția Cesarului numai până atunci, până când va fi óspe în Alexandria. Dar a se inchinā stăpánului cetății ea e prė superbă. Trebuie să-l ved înainte de ce va cutezā a porunci. Din grația unui străin nu voi primi îndērēt coróna Lagiđilor.»

«Acesta e cu neputință,» respunse Sicilianul. «Tu n'ai fi în stare a intră vie în cetatea capitală. Trupelor tale se va opunē ducele Achila.»

«Cu neputință?» surise Cleopatra. «Me mir că tu Apolodor imi arunci acest cuvēt rușinos în față?»

Roșeta rușinei acoperi față Sicilianului. «Cere, să-mi las viața pentru tine, regină, și me desprețueșce, decă imi va împaliđi spaima față, dar nu te mânia pe mine, decă grigese de binele teu. Te provoc, regină, mai rabdă puțin esilul, supune-te părelnic puterii, până ce va fi deslăcut fratele teu óstea sa, și te in-crede apoi în farmecul frumuseții tale. Cesar se va

plecă înaintea ta, în cas să fii adusă ca prinsonieră înaintea scaunului seu judecător.»

«Aceste sînt planurile unei inimi de sclav!» strigă Cleopatra. «Mai bine mîrtă, decât să me apropiu ca o cerșitoare de superbul Roman! Nu! Nu-l recunosc de judecător, eu sînt o regină liberă. El trebuie să alegă între amicitia mea și ceea a dușmanilor mei. Me duc la el. Prepară o luntre, Apolodor! Nici un om în tabără să nu presimțescă ce se întimplă. Intr'o oră plecăm. Me vei conduce la Alesandria! Deii me vor scuti, s'eu de vor să me prăpădescă, să fie. Mai bine me prefac singură în pulbere, decât să me tîrîi mai mult în pulbere!»

«Apolodor se uită uimit la regina, ca eșit din minți din cauza cuteșării hotărîrii acesteia. Dar cu tîte că se părea o nebunie a speră în succesul planului acestuia. regina, care îl pretinse, nu rabdă nici o contradicere.

O oră după acesta plutiă la lumina lunii o luntre mică și neînsemnată pe valurile mării. În ea se aflau numai doue persoane: Apolodor, care conducea luntrea și regina Egiptului. Pe cînd aruncă sorele a doua și razele sale arșînde asupra stîncilor. a fost trecut deja Cleopatra pe lângă Achila, și putea speră a ajunge chiar într'acea și Alesandria. Nici o suflare de vînt nu mișcă valurile.

Roșeta sîrii adumbriă cu ultimele sale raze marmora albă ale monumentelor Nicropolei, cimiterului Alesandriei, și mica luntre se furișă printre trierele lui Cesar și celelalte corabii din port. Ea se opri înainte palatului regese. a căruî trepte se spîlau de undele apei. Străjile nu presimțiră nimic suspicios, căci în luntre se află numai un bărbat, care dișe că aduce lui Cesar mărfuri, pe cari le-a fost învîlit în covore și le-a fost legat cu curele. Acesta aruncă sarcina pe umere și se sui pe trepte în sus.

Nîme nu opri pe Sicilian a se sui cu sarcina sa grea în odăile lui Cesar. Ducele eră curios să vedă ce i se aduce. Apolodor deslegă curelele, desfăcî covorele, și o femeice se ridică din legături, frumôsă ca Vinerea Afrodite

«Tu vrei să me provoci Cesar,» il avorbî ea. «să slobod trupele mele și să me supun sentinței tale judecătorești. Eu me încred în dreptatea ta, de ceea viu la tine, singură, fără scut, căci șciu că tu nu vei fi neonest față de regina acestei țerișore, și nu vei spriginî rebelii, cari s'au ridicat contra stăpînei legale.»

Caiu Iuliu Cesar stătea frapat la aparința acestei femei admirabile, de a cărei farmec i s'a fost istorisit atâte, și a cărei faptă cuteșătore l'a fost umplut de mirare. Cuceritorul Galiei și domnitorul Romei se simți cucerit la privirea acestei femei, invins.

«Regină.» dișe el, «nu aș fi Cesar, decă aș avé față cu încrederea ta marinimôsă alt respuns decât acesta: Caiu Iuliu Cesar e ôspe în curtea reginei din Egipt. El îți va pune la picioare capurile rebelilor. dar nici o învingere raportată nu i se va păre mai mărêtă, decât cea peste inima celei mai frumöse femei depe fața pămîntului.

«Atunci triumfză,» surise ea cochet, «cele ce am auđit de tine m'au umplut de admirare, și-ți ved scris pe față, că deii te-au ales să fii domnitorul lumii.»

«Numai ca să-ți pot servi ție, regină, ca să pot împărți stăpînirea cu tine,» esclămă el beat de privirile ei. »La surisul teu se topeșce superbia Romanului, tocmai așă, ca și neua Britaniei la razele sorelui. Voi să-ți impletesc o cunună de împărătii, și-ți voi topi în brațele coronele principilor. Surisul teu să facă lumea a tresaltă, ér încreșirea sprincenelor tale să facă a se cutremurá solul pămîntului.»

(Va umi.)

Averchiu Macovei.

Poesii populare.

(De prin Sătmar)

I.

Cum nu-i dorul mare căne,
Peste câte dîluri vine;
Nicăiri nu se alină,
Numai la mândra 'n grădină.

II.

Du-te dor și ără vină,
Nu ședé 'n țără străină;
Du-te dor și ără 'ntornă,
Nu ședé până la tîmnă.

III.

Cătunire-aș cătuni,
Numai pușca de n'ar fi;
D'ar fi pușca de hemei,
Și compania de femei.

IV.

De străin și de sărac,
Tôte crengile me trag.

V.

Pentru tine mândrului,
Nici-s gazdă nici-s slugă,
Nici me pot prinde de muncă.

VI.

Cātu-i véra de frumôsă,
Nu prinsei picior de cósă,
Ci-alesei umbra de grósă
Și mândruța de frumôsă.

VII.

De jucat-is cum-i focul
Și de lucru ca butrugul,
Când e vremea de lucrat
Eu-s atunci betég în pat;
Cămîi și de serbătore,
Nico capul nu me dore.

VIII.

Șci tu mândră ce ț-am spus
A sêra colea din sus;
Șci tu mândră de mai an,
Cât de dragi ne mai eram,
Dintr'un măr ne săturam.

IX.

Pentr'un sărutat în gură
Făcui popii furcitură;
Pentr'un sărutat în dinți
Făcui popii trei căpiți.

X.

Fostu-mi-o lumea pe mână
Și n'am șciut de ce-i bună;
D'a fi mândra mea cu minte,
Dec-aș murî să me cante,
Cu trei țile mai nainte,
Cu curechiu și cu plăcinte.

XI.

Colo 'n sus la răsărit,
Este-o morișcuță 'n vînt
Macină aur și-argint,
Nevestele gură vînd,
Și fetele nu-și dau rînd.

Culese de

Florian Danciu.

Cronică vienesă.

(Debutul dnuIui Nicolae Popovici in Carlteatru. Concertul in folosul Concordiei, Lucca, Miercevinsky. Ciclul lui Weber. Rosa Sucher. Bube. Schu Proska. Un. basm din Champagne. Burgteatru.

In 6 a l. c. placatul dela Carlteatru din Leopoldstadt anunțase ca reprezentațiune de după amieză o reprisă a operetei »Don Cesar« de Dellinger. Rolele principale erau ținute de artiștii deja cunoscuți in această piesă; așa dl Brakl (Don Cesar,) dșora Virág (Maritana,) singură rola regelui eră ținută după cum anunțiau placatele de un necunoscut, de un domn Römer. Și acest Römer nu eră alt cineva decât cunoscutul și simpaticul baritonist român dl Nicolae Popovici.

Ca totdeuna, amatorii Carlteatrului apărură in numer mare și de astă-dată trebuie să constatez cu bucurie și ore-cățiva români. Opereta »Don Cesar« a fost una dintre piesele cele mai cu succes ale sezonului trecut și de nu me inșel a ajuns apröpe a 50-a reprezentațiune. Musica e una dintre cele mai reușite și conține unele partii förte interesante și multămitöre. Serenada din actul prim »O komm herab, o Madonna Theresa« a devinit förte populară, întocmai ca și unele arii din operetele lui Strauss și Milöcker. Subiectul piesei e o prelucrare escelentă a comediei »Contele de Irun« de Dumanoir. In scurt urmöză conținutul.

In Maritana, o spaniolă frumoasă, se amarezăza regele și cu ajutorul ministrului seu voeșce să-i căștöge iubire. Precänd ministrul reușeșce de a face pe Maritana ca să convină cu regele, ce se și intöplă, pe atunci soseșce Don Cesar in orașul seu natal. Nöptea cãntă la o serenadă ce o fac falconierii regelui, aici se nașce cörtă intre gardiști și Don Cesar și ultimul ucide pe unul in duel. Așă dñsul vine in chis. Actul al II-le jöcă in in chisöre. Don Cesar e judecat la mörte prin ștröng. Acesta-l nelinișteșce förte și vinind ministrul, să rögă de acesta ca să facă tot ce e posibil și să-i schimbe sentința in mörte prin pușcă, căci voeșce să möră după cum se cuvine unui soldat. Ministrul se invoeșce, ancă cu condițiunea ca Don Cesar mai intöiu să-și serbeze cununia cu o damă ce o să apară in curönd și apoi după aceea să mörgă la mörte. Cesar se invoeșce, sentința ce i-o cetesc il mișcă numai pe un moment, e in voia cea mai bună, cãntă bé și glumeșce. Intr'aceea vine ministrul și-i aduce mirösa. Acesta e Maritana, fața inse i este acoperită cu un vöel. Mirii merg la cununie, poporul se rögă, apoi ascultă cu nerăbdare sunetul pușcilor ce o să ștergă viöța lui Don-Cesar. Intr'acea se aud pușcături, inse peste câteva minute apare Cesar imbrăcat ca călugăr. Falconierul regelui Pueblo l'a scăpat punönd glönțe false in pușcile soldaților, așa dñsul scăpă.

Actul al III-le jöcă in palatul regelui, unde se află Maritana, care cugetă că regele i este soțul. Regele își dă totă silința de-a-i căștöga simpatia și iubirea, inse insödär, acesta nu-l voeșce. Intr'acea apare Don Cesar și după o scenă comică intre dñsul și regele, se aruncă Cesar inaintea acestuia in genuchi și cere ertare și se ințelege și pe Maritana. Regele-l ertă, il destinge și i aduce pe Maritana. In acțiunea acestă sunt intreșesute o multime de scene comice și cuplete așa că spectătorul remăne indestulit și silit nolens volens ca se riđă.

Partiile principale in această piesă sunt fără in-döelă cele alui Don Cesar, a Maritanei, a regelui și a falconierului Pueblo. Partia regelui nu e prä multămitöre, inse pentru un debutant pentru unul ce pășeșce de prima-dată inaintea publicului vienes de ajuns.

Dl Popovici e pe scenă e aparință simpatică, figura sa căștigă la prima pășire îndată privirile și fără indoielă artistul e un om frumos. Vocea dlui Popovici e sonoră, cultivată și chiară și cred mai acomodată pentru operă decât operetă, așa partii pentru dñsul ar fi Luna in Trovatore, Hamlet, Pizaro, Wilhelm Tell și altele. Mișcările artistului la inceput cevaș cam nesigure se perfecționară tot mai tare in fiecare scenă, așa că in actul al III-le dl Popovici eră acasă pe scenă. Tonul de conversațiune asemenea e chiar și sonor și nu lasă nimica de pretins. In actul prim dl Popovici cãntă bine inse partia, după cum dic, nefiind așa insemnată nu-i pută da ocasiune ca să-și arete frumuseța și durata voci sale, apoi partia fu și prä susă pentru dñsul. In actul final duetul cu dșora Virág il cãntă förte frumos și corect și ambii fure aplaudați. In general succesul dlui Popovici fu imbucurător. Ar fi inse de dorit ca directorul Jatarzky să dea dlui Popovici partii mai insemnate, ca așa publicul să aibă ocasiunea a cunöșce și präui pe artist intr'o rolă mai mare.

***

Concertele sunt la ordinea țilei. In salele reuniunii de musică se produce quartetul Hellmesberger cu succes mare, förte cercetate sunt concertele societății amătorilor de musică sub dirigerea lui Hans Richter. Profesorul Hans de Bülov arangiază in 4 seri un ciclu de constă numai din compozițiunile lui Beethoven. Artistul va cãntă in aceste 4 seri in totul 25 compozițiuni și anume 18 sonate, 5 variațiuni, fantasia op. 77 și rondo a capriccio.

Un concert interesant care fără indoielă fu unul dintre cele de intöiu a sezonului, se dete in țilele trecute in folosul societății literară »Concordia.« In această cãntă dna Lucca, tenoristul Miercevinsky, baritonistul Bube din Dresda și totodată se produse pe viöră un artist nou din Venetia, Cesare Thomson. Töte piesele fure acompaniate de orchestrul dela operă sub dirigerea mäestrului de capelă Hellmesberger. Dna Lucca care deja mai mult de o lună cãntă in operă in fiecare söpțemână de doue ori, a cãntat escelent și cu mult chic câteva cãnturi franceze. Artistei i se aduseră adevörate ovațiuni și mai töte piesele trebui să le repețöscă. Efect mare făcu noua compozițiune alui Alfred Grünfeld virtuos de curte »Wenn zwei Herzen von einander scheiden« și care fu cãntată de dna Lucca cu mäestrie. Asemene plăcü și un duet din opera »Gioconda« cãntat de dna Papier și dna Lucca. Miercevinsky cãntă aria cea »Othelo« de Rosini, precum și alte arii din opere italiene. Ca totdeuna avü succes mare.

Fiind că erăș vin a vorbi de acest artist polon pe care Lucca l'a descoperit și lăsat să studieze, voi să schitez incätva insușirile cele escelente a acestui tenoro assoluto. Miercevinsky e o aparință singură in felul seu. Dñsul posede o voce bărbătöscă, un tenor perfect egal in töte registrele, incepönd dela C cel mai mic päně la cel mai sus, pe care il cãntă cu cea mai mare ușurătate. Tonul seu une-ori cu deosebire in piano și mezzo forte și in unele pasage cari nu pot fi cãntate cu patos sunt nesigure, nechiare, cãntă adese mai multe tacte prä jos, așa incät își vine să-ți astupi urechile, acesta inse o face artistul cu voia. Din momentul in care rola ofereșce greutăți musicale și vine in afect; când musica pre-tinde intönare dramatică desvöltă o putere, o energie

și pe lângă aceea o artă musicală, coloratură, trilar, cadenze, așa încât criticii rămân învinși și nu pot dice nimic. In prima romanța alui Raul «Hugenotii» cântă un triler pe G sus și as cum nici o Rosină in Barbier nu-l pôte scôte mai chiar și mai cu țarie. In aria de bravură in Trovatore cântă după C sus H sus; in actul al II-le in Hugenotii cântă tótă partia in Ges ingenunchiând inaintea Valentinei și «O komm» cu alt colorit. In Siciliana din «Robert» cântă dela C sus începând tótă scala, doue octave in jos, până la bas C într'una in fortissimo. Apoi e un om frumos, inalt, proporționat mișcările sale sânt elegante, ținuta ceea a unui cavalier.

Miercevisky nu e om tiner, după cum spune impresariul său Fischhof e de 39 ani, e născut in Varșovia. Că a voit să fie architect și că ședă trei ani in închisóre din cause politice, după cum spun unele foi, nu pot garantă. Totuș cred cele scrise de renumitul critic german Erlich, care dice, că (după cum i-a enerat insuș artistul) Miercevisky nu a învêțat pré mult dela profesorii de cânt italieni și ceea ce șcie mulțameșce studiului seu propriu, căci forma sa de cânt nu e nici cea de acuma italiană cu voce sonoră, tot asemenea egală și aprópe mai fără colorit a tonului, nici cea vechie. Și într'adevăr nici unui cântăreț dramatic nici unui tenor eroic nu i-a vinit in minte d'a cântă cu voce din pept trilere, și așa se pôte dice că Miercevisky e unicul. Producțiunile sale arată diligență mare și voie și aprópe mai toți cântăreții renumiți sânt de părere că numai atare diligență a putut să desvólte donurile sale naturali in acest mod și că aceste din urmă nu fure așa dotate ca la alți artiști. Aici zace și esplicarea pentru ce a ajuns așa târziu la renume mare.

Miercevisky șueră chiar așa frumos precum și cântă, și e un compositor pasionat.

Ăncă numai una mai am să observ cu privire la vocea artistului. Că se osteneșce adese, că tonul tremură la început, că cântarea e pré jósă când melodia e piano, e o urmare a întrebuintării continue a vocii din piept. Cu tóte aceste inse Miercevisky e recunoscut in timpul de acum de primul tenoris italian. Artistul studiă la Lamperti, primul debut al seu fu in Paris in Africana ca Vasco de Gama.

Inse acum să revin la concertul de mai sus. Dl Bube e un baritonist escelent, inse vocea in partii mai suse nu e pré chiară și nu pré ajunge. A cântat fôrte bine câteva cântări de Schubert și Brahms. Artistul Thomson apărú de prima-dată inaintea publicului de aici, cântul seu pe vióră aminteșce fôrte mult la cel alui Sarasate și din cele doue piese de Mendelssohn și Veniavsky ce le cântă se vede o tehnică perfectă remarcabilă și esercitiu și durată brilantă. Virtuozul de curte Alfred Grünfeld ăncă a anunțat un concert. Renumita cântăreța italiană Marcella Sembrich asemenea se presintă într'un concert in sêptămana ăcêta in Musikvereinsale.

***

Ciclul Weber la operă s'a finit. Dintre piese mai bine esecutate și inscenate fure: »Der Freischütz« și Eurgante. In ambele aceste escelă dna Rosa Sucher dela teatrul din Hamburg și anume ca Agate și Eurgante. Dna Sucher este una dintre cele de înteu cântărețe in operile lui Wagner, dispune de o voce sonoră, cultivată și care cu deosebire in partii suse e fôrte perfectă. Aparința artistei e adevêrat poetică. In Oberon asemenea a cântat dna Sucher partia Roziei cu succes mare, inse ăcêta piesă nu fu pré bine studiată. In Abu Hassan escelă dșóra Lehmann și dl Müller. Dna Lucca atrage publicul mereu, vocea ei e in acest seson mai escelentă și frumoșă ca ori și

când. Carmen, Die lustigen Weiber, Cossi fan tutte, Schwarze Domino, Gioconda și altele sânt piesele in cari artista încântă publicul. Geniala artista va debută — după cum se vorbeșce aici — cătră finea lui februarie in Bucureșci, probabil in Carmen. Dna Materna escelează ca Viviane in Merlin, inse in curênd își ia adio in Tristian și Isolde, căci o să pășescă ca ôspe in Germania. Baritonistul Bube a debutat in operă, și anume in Zampa. Piesa fu din nou studiată și dl Bube care avú partia principală făcú furóre in actul prim. Dna Schu Proska asemenea din Dresda, și o cântăreța perfectă in coloratură, escelă ca Rosina in Barbier și cu dnul Bube și Erl, tenorist tot din Dresda, ca Rosa Friquet in opera «Das Glöckchen des Eremiten» de Maillart. Dșóra Bianchia Bianchi asemenea debutează aici inse pentru ultima ôra. Simpaticele artistă voeșce să aparțină de acuma operii din Pesta, inse după cum se aude va fi angagiată la opera mare din Paris. Opera pierde mult in dșóra Bianchi și multe partii ca Lucia Amina vor remăné mult timp neținute.

Baletul »Un basm din Champagne« cu musica de Brüll avú succes mare. Decorațiunea și inscenăria fu brilantă. Conținutul baletului e inventarea cham-pagnerului. Signora Cerale a jucat admirabil; in actul al II-le se invirtă ca o pénă și fu aplandată sgomotos, căci de astă-dată signora apărú și ca compunistă anume compuse mușica la un pas de deux. Fôrte frumoșă fu și dșóra Abel ca Amor.

***

In Burgteatru plăcú comedia «Foc elenic» apoi tragedia lui Sofocle «Oedipos» și satira lui Euripide »Cyclopol.« S'a jucat fôrte bine, traducerea de Vilbrandt fu corectă. Ca novitate vine piesa «Das kritische Alter. O parte din actorii dela ăcêta scenă vor merge pôte in urma unei invitări ca se deie reprezentăni in Copenhaga. Dșóra Vesely s'a rentors din Carlsbad, dar ăncă n'a pășit. In teatrul an der Wien opereta der Hoffnarr, cu musica de Müller jun. a ajuns a 50-a reprezentăiune. Subiectul ăcêstei piese e fôrte variu și romantic, in actul al II-le se duelăză elevele profesorului Hartl.

Ca novitate in acest teatru vine opereta «Der libe Augustin» cu musica de Brandl. Girardi are rola principală. In Carlteatru se dă acuș »Der Vagabund« de Zeller, acuș opereta burlescă »Josefine und ihre Schwester« cu musica de Victor Roger precum și comedia »Die Nachbarinen.« In teatrul din Josefstadt piesa der »Stabtrompeter« a ajuns a suta reprezentăiune, așa dar a întrecut pe colegul seu dela opera din Säkingen.

Valeriu Russu,

Darurile de anul nou.

Cel care s'a arătat cam sgârçit la Crăciun este privit cu ochi rei, inse numai de membrii familiei, și secretul sgârçeniei sale nu trece peste cercul rudelor sale; dar vai de tine decă-ți inchipueșci că ai puté să faci asemenea economii și in privința darurilor de anul nou! Renumele teu de sgârçit, de Arpagon, se respândeșce din stradă in stradă: factorul se plânge lăptăresei de neomenoșă ta sgârçenie, afirmând și jurând, că ai fi in stare să lași pe bunica ta să móră de fôme; lăptăreșă te denunță portarului, portarul povesteșce coșarului că dta dimpreună cu nevêșta si copiii faceți, din cauza unei economii mârșave, experimente à la Succi-Merlatti. Ecă-te trecut din gură in gură cu diferite epitete nefavorabile de om murdar, sgârçit, mârșav, fără inimă ș. c. l.

Cu totul altfel îți este sôrtea, decât te arăți darnic și generos în ziua dintău a anului. Opiniunea publică, reprezentată prin birjari, chelneri, măturătorii stradelor și prin tötă armataa numerosă care întind mâna, te felicită, și-ți dăce «la mulți ani!» te proslăvește, te înalță fără plată de tacse, în rangul unui Montefiori; îți atribuie demnitatea d'a fi prevedința sâburbiei tale. Opiniunea publică în a cărei buzunar resună încă arginții tei, regretă și nu-și pôte explica cum o inteligință superiôră ca a ta nu se află la locul cuvinit, cum n'a ajuns încă în capul guvernului, cum nu ocupă cel puțin un fotoliu în camera represintanților națiunii.

C'un cuvânt prin bacșișul de anul nou ai ajuns înalt, puternic, demn d'a fi laudat. Faceți dar alegere: cel ce-și bate joc de denigrările stradelor, conform-ase cu teoria «antibacșișă» a lui Thering; dar care rîvnește aclamațiunea entusiastă a contimporanilor sei, bagă-și mîna adânc în buzunar. Salutare adâncă în fața unui asemenea bărbat generos care nu trebuie apropiat decât cu pălăria în mână ca să pötă pică ceva într'ênsa. Cea mai bună ocaziune d'a dobîndi o asemenea popularitate este epoca anului nou.

B o n b ô n e.

Un general francez scrisse într'o di regelui, din lagărul seu, prin care-i dăcea că: «să trimetă încă 10,000 ômeni, pentru a puté luă orașul X.»

Un ofițer, căruia i se dete de șeful seu scrisôrea pentru a o pecetlui, adaugă după cuvintele, 10,000 ômeni «și un general.»

*

Doi mincinosi se întelnesc într'o di:

— Șeii tu, — dăse unul din ei, — că în satul nostru este un om așa de înalt, încât pôte să apuce cu mâna crucea depe biserică.

— Asta nu-i nimic, — i răspunde celalalt. — În sat la noi, trăește un om atâta de înalt, încât decât rēcește, trebuie să trecă 15 zile pentru ca să prinđă guturaiu.

*

— Ce deosebire este între un avocat și o rötă de car? — întrebă cineva pe un prietin al seu.

— Deosebirea este, — răspunde acesta, — că rötă trebuie să o ungi pentru ca să nu scârție, pe când pe avocat trebuie să-l ungi pentru ca să scârție.

*

— Câte vrabii ai prins Ioane? — întrebă un boer pe servitorul seu, pe care îl pusesse de dimineța să-i prinđă niște vrabii.

— Apoi, decât voi prinde pe asta și încă una am prins două, cucône!

C e e n o u ?

Șciri personale. Pr. Ssa episcopul Ioan Mețian a adresat de anul nou credincioșilor diecesei sale o pastorală fôrte instructivă. — Dl Constantin Udrea, senator opidan în Lugos, a colectat și n anul acesta pe sēma școlarilor sâraci din Lugos bani pentru îmbrăcăminte. — Dl George Pop, profesor aprobat din filosofie și din limba română la gimnasiul din Beins, zilele trecute a făcut cenzura dip filologia latină la uniwersitatea din Budapesta. — Dl Alesandru Ciple, pân' acuma vice-notar la judecătoria cercuală din Cehul-Silvaniei, s'a numit notar la tribunalul din Zēlau. — Dl Tit Maiiorescu a plecat în strinatate, unde va

petrece tot timpul vacanțelor parlamentului României. — Dl dr. Assachi fiind chemat de guvern ca să ocupe o catedră la facultatea de medicină, va sosi în luna viitoare la București.

Hymen. Dl dr. Constantin Groza medic comitatens la Gurahonț în comitatul Arad, la 12 jan. n. adeca în ajunul anului nou s'a logodit cu dșora Melanja Poynar în Oradea-mare.

O fundațiune nouă. Cunoscutul filantrop și boer Moldovean, dl Mihail Stroescu și soția sa dna Elisa, au făcut la Asociațiunea pentru ajutorarea meseriașilor români din Brașov, o fundațiune de 25,000 fl., cu condițiunea ca percentele dela 20,000 să se întrebuițeze în folosul numitei Asociațiuni, ér percentele dela restul de 5000 fl. să se dea pentru susținerea foii «Meseriașul Român.» Să trăească!

Erăs un institut de credit. Inteligința română din S.-Sebeș a a luat inițiativa d'a inființa un nou institut de credit și economii. Capitalul va fi 30,000 fl., împărțit a 600 de acții de câte 50 fl. Terminul pentru subscrierea acțiilor e până la 1 martie. Subscrierile se fac la dl Ioan Tipeiu protopop. În fruntea acestei întreprinderi stau dnii: Ioan Tipeiu, Ioachim Fulea, Danil David, Zevedeu Mureșan, Ioan Oniț, I. Boșița, C. Krețoescu, Nicolau Lazar, Nicolau Beu, dr. Pompiliu Isac.

Carneval. *Junimea română din Sibiu* a arangiat la 12 ianuarie st. n. în sēra de ajunul anului nou, a treia și cea din urmă petrecere familiară cu joc, în sala otelului «Impēratul Romanilor.» — *Tinerimea română gr. or. din Coșoca* a arangiat în ajunul anului nou o petrecere cu joc în folosul bibliotecii școlei de acolo. — *Balul reuniunii femeilor române din Sibiu* se va ține la 12 februarie n. în sala otelului «Impēratul Romanilor.» — *In Borgo-Tiha* se ținu la 1/13 ianuarie o serată declamatorică, în localul școlei confesionale. — *La Brașov* Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vėduvelor sārăce din Brașov și Săcele, a dat mercuri în ajunul anului nou o serată danțantă în sala otelului «Nr. 1.» — *La Ghimban* s'a dat joi în 1/13 ianuarie bal în folosul școlei gr. or. române de acolo.

Balul „Junimei“ în Cernăuți. Societatea academică «Junimea» va da la 3 faur n. un bal în sala Societății filarmonice. Presidentul de onóre este baronul Alesadru de Vasilco, presidentul comitetului arangiator dl Vasile Morariu, presidentul Societății dl Isidor Stefanelli. Comitetul arangiator: dnii V. Morariu, M. Andronic, P. Barbu, V. Boca, N. Blandu, I. Bumbac, I. Calinescu, E. Comoroșan, C. Chiricescu, I. Dan, I. Dimitrovici, T. Gramatovici, V. Halip, V. Hnideiu, C. Homiuca, Br. A. de Hormuzachi, V. Iliuț, dr. D. Onciul, St. Popescu, C. cav. de Popovici, E. Popovici, G. Popovici, F. Popovici, D. Popovici, D. Procopovici, I. Stefanelli, N. cav. de Stamati, Br. I. de Stîrcea, G. Turturean, O. Turcan.

Membrii Ateneului român din București, intru-nindu-se în adunare generală, au procedat la alegerea secțiunilor și s'au ales: Pentru secțiunea științelor morale și politice: dnii C. Esarcu, președinte; Al. Petrescu, vice-președinte; Tache Ionescu și D. G. Djuvara, secretari. Pentru secțiunea literaturii și a artelor frumôse dnii: V. A. Urechia, președinte; Tătărăscu vice-președinte; St. Velescu și Duiliu Zamfirescu, secretari. Alegerea membrilor pentru secțiunea științifică s'a amânât.

O armată de amazone. Se șcie că Portugalia a pus regatul african Dahomé sub protectoratul seu; acēsta este o țeră în privința căreia nu există alte amēnunte decât cele publicate de doi misionari, dnii Lafitte și Bouche, cari au stat aici mai mult timp. În luptă continuă cu poporațiunile vecine, regii din Da

homé au trebuit să desvólte mai cu sémă organizarea militară și armata lor merită cu adevărat d'a se cunoșce. Ea se compune dintr'un grup de ómeni și un grup de femei. Primul grup cuprinde: pe pușcași, ale căror pușci cu cremene, construite in America și in Englitera pentru esportatiune, sânt periculoșe mai cu sémă pentru cei cari se servă cu ele; și inutiléză in fiecare an o mare parte din ei; pe cei cari se servă de arcuri, ale căror săgeți cu vèrful otrăvit, sânt cu adevărat de temut: pe călăreți indestul de reu imbrăcați, și pe artileriști ale căror tunuri, cari nu pot fi deplasate, servesc numai a consumá la pulbere in zilele de serbători naționale. Dar grupul cel mai interesant, este grupul care constitue corpul de elită al acestei armate, și care este format din 3000 amazóne, luate dintre femeile pe cari Dahomenii le prind de prin vecinătate, sânt fôrte indrêneșe și de temut. De o putere și d'o mlădiare estraordinară, obicinuite din copilărie cu munca și cu privațiunile de tot felul, suferind fómee și setea intr'un mod de necređut, disciplinate ca niște mașini, ele nu cunosc decăt un singur lucru: respectul cel mai mare pentru regele lor și supunerea cea mai absolută vointei sale. In timp de rebel, ele pórtă acelaș costum ca și bărbații, niște pantaloni până la genunchi, și o blusă fără mâneci strinsă la cingătóre. Regele, de altminteri, nu se ocupă de hrana lor, pe care ele sânt nevoite s'o căștigelucrând, in timpul când nu fac exerciții. Au monopolul a doue ramuri ale industriei indigene, olăria și fructele, și beneficiile ce au le permit să trăeșcă indestul de bine. Cultivă asemenea porumbul, dar le place alcoolul și beau «tafia» cu butelia.

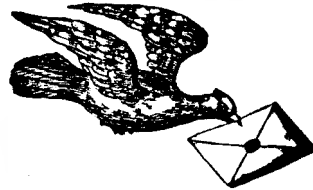
Lupta c'ur vultur. Un vultur fôrte mare și frumos a fost ómorit de un băiat din Roncegno, in Tirolul meridional. Copilul plecase pe drum c'o pușcă încărcată cu aliee pentru paseri, in direcțiunea muntelui Tesobo, care domină acea localitate. Mergend prin zăpadă, se află deodată in fața unei mari paseri care i eră necunoscută și care sta pe-o stâncă; fără a-și mai perde timpul, trage cu pușca in vultur și il lovi in aripa dreptă, astfel că vulturul căđu jos. Copilul alérgă și voi să pună mâna pe el, dar vulturul il apucă cu ghiarale dela un picior de brațul stâng, ér cu ghiarale dela celalalt picior de pipt și caută a-l lovi in cap cu puternicul seu cioc; micul vênător in acésta luptă nu-și perdú de loc presința de spirit; puse mâna pe un cosor cu care se taie via, pe care il avea la cingătóre, si incepú să se apere atât de bine in contra atacului vulturului, încât izbuti să-i taie coróna vertebrală. Apoi se grăbi de a-și luá trofeul și a-l duce la casa părinteșcă, de aici la un neguțator din Borgo. Acest vultur, cu aripele intinse, avea doi metri și 86 centimetri dela cioc și până la estremitatea coșii.

Răpirea dnei Adelina Patti. Un comenrciante dela Mecsic, dl Macs Verner, ne comunică următoarele: Indrêneșta bandă mecsicană de tâlhari uneltise séptemăna trecută un plan, care decă ar fi reușit, ar fi procurat brigandilor o sumă rotundă de doue milioane dolari. S'atingea de nimic mai puțin decăt a răpi pe Adelina Patti, care dá acum reprezentațiuni teatrale la Mecsic. Eră plănuit, că un numer de ómeni inarmați să atace pe calea la teatru trăsura celebrei cantatrice, s'o lege bine, s'o pue p'un cal și s'o aducă căpitanului tâlharilor, care se va înțelege pe urmă cu impresariul ei. Unul din brigandii, anume Witon, cu speranță d'a căpētă o bună recompensă, a tradat planul, care eră fôrte bine combinat până in cele mai mici amênunte. Acum temerea artistei e atât de

mare încât nu indrêneșce a-și părăsi locuința decăt incungiurată d'o escortă de trei-deci călăreți inarmați, ce președintele republicei domnul Porfiro Diaz, a pus la dispozițiunea dumnéei.

Un testament ciudat. Sânt câteva zile de când a murit la Odesa bogatul comenrciante și cunoscutul filantrop Oriente Slaviniți fără moștenitori legali. Testamentul repositului declară de moștenitorul seu universal pe acel autor, care va fi in stare să descrie totă viața sa și tóte faptele sale. (ale i Slaviniți) intr'o dramă poporală. Ca juriu esaminator sânt numiți trei amici ai repositului. Terminul pentru presintarea dramelor la concurs este ficsat până la 1 septembrie anul curgător spre a lăsá timpul trebuincios ca drama premiată să se póta represintá in ziua aniversară a mortii decedatului in orașul nașcerii sale, la Scio. Directorul teatrului la care se va represintá piesa va primi din moștenire suma de 5000 lei pentru prima represintațiune, in se cu condițiunea, că in acea zi intrarea va fi liberă și gratuită.

Poșta Redacțiunii.

Blui V. B. in Bp. Ve multămim. In nrl viitor.

Dlui V. N. in V. S'a trimis și s'a luat mēsuri ca in viitor să primii regulat. «Eros» cât de curend.

Dlui Tr. H. P. in B. Detto.

Dlui Fl. D. in Brp. După

ce vom primi și continuarea.

Călindarul săptămânei.

Țiua sépt.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Dumineca inainte de botez Ev. dela Marcu c. 1 gl. 6,	
Duminecă	4 Sob. celor 70 Apost.	16 Marcelin
Luni	5 Teopempt și Teona	17 Antonpust
Mărți	6 (†) Botez. Domnului.	18 Prisca
Mercuri	7 † S. Ioan Botezat.	19 Sara
Joi	8 C. Georg și Domin	20 Fab. și Seb.
Vineri	9 Mar. Polect.	21 Agnesia
Sâmbătă	10 Par. Grigorie	22 Vicenția

Anul 1887 incepe

cu nrl acesta. Rugăm pe toți aceia, a căror abonamente espiră acuma, să binevoeșcă a le innoi de timpuriu. Neavend alte fonduri la dispoziție, decăt abonamentele, este necesar ca aceste să se facă regulat și inainte, căci numai astfel putem să sustinem fóia la nivoul literaturii și să introducem îmbunătățiri.

☛☛☛ Din motivul acesta rugăm cu stăruință și pe cei ce încă nu ș-au achitat abonamentele, să-și răfuieșcă datoria. A primi o fóie regulat, dar a nu plăti abonamentul nici după luni încheiate și nici după mai multe invitări, de sigur nu este just. Cel ce știe că nu póte séu nu vré să plăteșcă abonamentul, să nu primieșcă fóia; dar decă a primit-o, facă-și datoria!

☛☛☛ Cel ce nu mai vor să fie abonați, să ne innapoeze nrl acesta, ca să-l șterger din registrul abonațiilor.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel in Oradea-mare.